

English	Definition	עברית	
Abjad vs. alphabetic orthographies	In an abjad orthography, the writing system mostly uses symbols for consonants, and the reader fills in the vowel sounds. In an alphabetic orthography, the writing system includes symbols for both consonants and vowels (see vowelized vs. non-vowelized).	בכתיב חסר, מערכת הכתב משתמשת בעיקר בסמלים עבור עיצורים, והקורא משלים את תנועות הניקוד. בכתיב מלא, מערכת הכתב כוללת סמלים גם עבור עיצורים וגם עבור תנועות.	כתיב עיצורי (כתיב חסר) לעומת כתיב אלפביתי (כתיב מלא)
Accuracy	Decoding words without any sound/symbol errors	פענוח מילים ללא שגיאות צליל/סמל.	דיוק
Aural language	Refers to the sounds of spoken language, encompassing the sounds produced by the mouth (oral) and the sounds heard by the ear (aural). It's a term used in linguistics and language teaching to describe the spoken form of language, as opposed to written language	מתייחסת לצלילי השפה המדוברת, המקיפה את הצלילים המופקים מהפה ואת הצלילים הנקלטים באוזן. זהו מונח המשמש בבלשנות ובהוראת שפות לתיאור הצורה המדוברת של השפה, בניגוד לשפה הכתובה.	שפה דבורה
Comprehension	Ability to understand what is heard or read by using active strategies to make meaning	היכולת להבין את הנשמע או הנקרא על ידי שימוש באסטרטגיות אקטיביות ליצירת משמעות.	הבנת הנקרא / הנשמע
Decoding	Associating letters/vowels with their sounds to create syllables and blending together to create words	שיוך עיצורים/תנועות לצלילים שלהן כדי ליצור הברות ומיזוגן יחד ליצירת מילים.	פענוח

Developmental Language Disorder (DLD)	A communication disorder that interferes with learning, understanding, and using language	הפרעת תקשורת המפריעה ללמידה, להבנה ולשימוש בשפה.	הפרעת שפה התפתחותית
Dyslexia	Dyslexia is a specific learning disability characterized by difficulties in word reading and/or spelling that involve accuracy, speed, or both and vary depending on the orthography. These difficulties occur along a continuum of severity and persist even with instruction that is effective for the individual's peers. The causes of dyslexia are complex and involve combinations of genetic, neurobiological, and environmental influences that interact throughout development. Underlying difficulties with phonological and morphological processing are common but not universal, and early oral language weaknesses often foreshadow literacy challenges. Secondary consequences include reading comprehension problems and reduced reading and writing experience that can impede growth in language, knowledge, written expression, and overall academic achievement.	לקות למידה ספציפית המאופיינת בקשיים בקריאה ו/או איות של מילים בדיוק, שטף, או שניהם ומשתנה בהתאם למאפיינים האורתוגרפיים של השפה הכתובה. קשיים אלו באים לידי ביטוי ברמות חומרה שונות ומופיעים בעקביות גם לאחר הוראה המוגדרת כיעילה עבור בני גילו של הלומד. הגורמים לדיסלקציה הינם מורכבים ומשלבים השפעות גנטיות, נזיר-ביולוגיות וסביבתיות אשר מתעצבות לאורך ההתפתחות. קשיים בסיסיים בעיבוד פונולוגי ומורפולוגי נפוצים, אך אינם אוניברסליים וחולשות בשפה הדבורה בגילים צעירים לעיתים קרובות עשויה ל הוות רמז מטרים לקשיים באוריינות השלכות משניות כוללות קשיים בהבנת הנקרא וכן צמצום בחוויות הקריאה והכתיבה,	דיסלקסיה

		העלולים לעכב התפתחות בשפה, בידע, בהבעה בכתב ובהישגים אקדמיים באופן כולל..	
Encoding	The general process of converting data into a specific format for storage, transmission, or communication, such as turning sounds into written words (spelling).	התהליך הכללי של המרת נתונים לפורמט ספציפי לצורך אחסון, שידור או תקשורת, כגון הפיכת צלילים למילים כתובות (איות).	קידוד / כתיבה
Fluency	Reading of connecting texts at conversational rate with accuracy and expression (including intonation and rhythm)	קריאת טקסטים מחוברים בקצב שיחה, בדיוק ובהבעה (כולל אינטונציה ומקצב).	שטף קריאה
Kriah	The Hebrew word for reading, often specifically referring to reading of sacred texts	קריאה של טקסטים יהודים קדושים.	קריאה של טקסטים מן המקורות
Language-based learning disability (LBLD)	Refers to difficulties with understanding or using spoken and written language, even with average to above-average intelligence	מתייחסת לקשיים בהבנה או בשימוש בשפה דבורה וכתובה, גם עם אינטליגנציה ממוצעת עד מעל הממוצע.	לקות למידה מבוססת שפה
Language transfer	When students learning a new language apply the rules and norms of their first language to their second, or vice versa	כאשר תלמידים הלומדים שפה חדשה מיישמים את הכללים והנורמות של שפת האם שלהם על השפה השנייה, או להפך.	השפעת שפה על שפה אחרת
Literacy	Ability to use and understand written words in order to communicate	היכולת להשתמש במילים כתובות ולהבין אותן לצורך תקשורת.	אוריינות

Morpheme	The smallest unit of meaning	יחידת המשמעות הקטנה ביותר.	צורן / מורפמה
Multi-Tiered System of Supports (MTSS)	A framework designed to meet the needs of all students by ensuring that schools optimize data-informed decision making, progress monitoring, and evidence-based supports and strategies with increasing intensity to sustain student growth, as needed	מסגרת שנועדה לענות על צרכיהם של כל התלמידים על ידי הבטחה שבתי הספר ממקסמים קבלת החלטות מבוססת נתונים, ניטור התקדמות ותמיכות ואסטרטגיות מבוססות ראיות בעוצמה הולכת וגוברת כדי לקיים את צמיחת התלמידים, לפי הצורך.	מערכת תמיכה רב-שכבתית
Oral fluency	The ability to read aloud accurately, at an appropriate rate, and with proper expression	היכולת לקרוא בקול רם בדיוק, בקצב מתאים ובהבעה נכונה.	שטף קריאה בקול / קריאה קולית
Orthographic depth	The extent to which there is a unique 1:1 correspondence between the symbols (orthography) and the sounds (phonology) of a language. This is often considered on a continuum from shallow/transparent (each symbol only has one sound associated with it and each sound only has one symbol associated with it) to deep/opaque (symbols and sounds are not uniquely and clearly associated).	המידה שבה קיימת התאמה ייחודית של 1:1 בין הסמלים (מערכת הכתב) לצלילים (הפונולוגיה) של שפה מסוימת. זה נבחן לעתים קרובות על פני רצף הנע בין רדוד/שקוף (לכל סמל יש רק צליל אחד המשויך לו ולכל צליל יש רק סמל אחד המשויך לו) לעמוק/אטום (סמלים וצלילים אינם משויכים באופן ייחודי וברור).	עומק אורתוגרפי
Orthographic mapping	The cognitive process of storing a word permanently in memory for instant retrieval	התהליך הקוגניטיבי של אחסון מילה באופן קבוע בזיכרון לשליפה מיידית.	מיפוי אורתוגרפי

Orthography	The written symbols that form the conventional spelling system of a language	הסמלים הכתובים המרכיבים את מערכת האיות המקובלת של שפה.	מערכת כתב / אורתוגרפיה
Phoneme	The smallest unit of speech distinguishing one word (or word element) from another	יחידת הדיבור הקטנה ביותר המבדילה בין מילה אחת (או מרכיב מילה) לאחרת.	פונמה / עיצור יחיד
Phonemic awareness	The ability to perceive/recognize the smallest units of sound in a word and manipulate each	היכולת לתפוס/לזהות את יחידות הצליל הקטנות ביותר במילה ולתפעל כל אחת מהן.	מודעות פונמית
Phonics	Understanding that letters represent sounds and identifying the relationship between the shape of a letter and the sound of a letter	ההבנה שאותיות מייצגות צלילים וזיהוי הקשר בין צורת האות לצליל האות.	קשר צליל-אות
Phonological awareness	The ability to perceive and work with sounds in spoken language, including word level, syllables, sub-syllabic units, and phonemes	היכולת לתפוס ולעבוד עם צלילים בשפה המדוברת, כולל רמת המילה, הברות ופונמות.	מודעות פונולוגית
Reading Proficiency	The combination of both decoding skills and comprehension that enable students to understand and engage with text	השילוב של כישורי פענוח והבנה המאפשר לתלמידים להבין טקסט ולעסוק בו.	מיומנות הבנת הנקרא
Transparent language	A written language where the relationship between the letters and sounds is straightforward	שפה כתובה שבה היחס בין האותיות לצלילים הוא ישיר וחד-משמעי.	שפה שקופה או שטוחה (בעלת התאמה ישירה בין צליל לאות)
Vowelized vs. non-vowelized	In vowelized languages, written words include marks or letters that show the vowel sounds (like in English, Spanish, or Hebrew with nikkud). In non-vowelized languages, the written form	בשפות מנוקדות, מילים כתובות כוללות סימנים או אותיות המציגים את תנועות הניקוד (כמו באנגלית, ספרדית או עברית עם ניקוד). בשפות חסרות	ניקוד לעומת כתיב חסר ניקוד

	usually leaves out the vowels, and readers have to figure them out from context (like in Arabic or Hebrew without nikkud).	ניקוד, הצורה הכתובה בדרך כלל משמיטה את התנועות, וקוראים צריכים להבין אותן מההקשר (כמו בערבית או עברית ללא ניקוד).	

